

Valmistelija

Kunnanjohtaja Erno Heikkinen, 044 777 3344,
erno.heikkinen@suomussalmi.fi

Tarkastuslautakunta laatii arviointisuunnitelman ja antaa valtuustolle kulta-kin vuodelta arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset Kuntalain 121 §:ssä säädetään, että kunnanhallituksen tulee antaa valtuustolle lausunto toimenpiteistä, joihin arviointikertomus antaa aihetta. Arviointikertomus käsitellään valtuustossa tilinpäätöksen yhteydessä. Arviointikertomus on annettu valtuustolle tiedoksi 20.6.2022.

Tarkastuslautakunta on tehnyt arviointikertomuksessa muun muassa seuraavia huomioita. Arviointikertomus huomioineen on oheismateriaalina.

TARKASTUSLAUTAKUNNAN VUODEN 2021 ARVIOINTIEN YHTEENVETO

- Tarkastuslautakunta toteaa, että kunnan keskeisiä strategioita on kokonaisuudessaan toteutettu tilikaudella varsin tavoitteellisesti ja tuloksellisesti.
- Koronapandemian hallintaan liittyvät toimenpiteet ovat olleet oikea-aikaisia ja riittäviä. Tiedotus ja yhteistyö eri toimijoiden kanssa tuotti hyviä tuloksia.
- Ruukinkankaan koulun rakentaminen eteni tarkasteluvuonna suunnitellusti ja se valmistuu niin, että koulutyö uusissa tiloissa voi alkaa syyslukukaudella 2022.
- THL:n tutkimusten mukaan kuntalaisten sairastavuus on jossain määrin parantunut. Siitä huolimatta väestön pienituloisuus ja edelleen vallitseva liian korkea sairastavuus ovat jatkossakin merkittäviä haasteita.
- Edelliseen viitaten yhteistyötä Kainuun SOTEn ja vuodesta 2023 alkaen Kainuun hyvinvointialueen kanssa on syytä kehittää edelleen. Kunnan rooli on muuttunut palveluiden turvaajasta edunvalvojaksi, mikä edellyttää tiivistä yhteydenpitoa palveluita kulloinkin tuottavaan toimijaan.
- Tarkastuslautakunta kehottaa valtuutettuja ja viranhaltijoita huolehtimaan sidonnaisuusilmoitusten toimittamisesta ja ajan tasalla pitämisestä.
- Tarkastuslautakunta kiittää kaikkia kunnan ja kuntalaisten hyväksi työtä tehneitä vuodesta 2021.

Esitys kunnanhallituksen lausunnoksi arviointikertomuksesta on seuraavanlainen:

Hallintopalvelut

Hallintopalvelujen osalta tarkastuslautakunta nosti esille henkilöstöasiat, kuten henkilöstön kehittämisen ja palkitsemisen. Tämän lisäksi huomiota oli kiinnitetty siihen, että henkilöstöä on palkattu esimerkiksi eläköityneiden tilalle tarveharkinnan mukaan. Tähän liittyen on hyvä todeta, että niin sanottua täyttölupamenettelyä, jossa kunnanhallitus antaa luvan tehtävän täyttämiseksi, tullaan edelleen jatkamaan.

Kuten arviointikertomuksessa todetaankin, henkilöstön poissaolot ja eritoten sairauspoissaolot ovat hiukan vähentyneet vuodesta 2020. Kuitenkin tähän on hyvä suhtautua varauksella koronatilanteen vuoksi, sillä esimerkiksi etätyökäytännöt ja hygieniä sekä kokouskäytännöt olivat ns. normaalitilanteesta poikkeavia. Lisäksi vuonna 2021 koronatilanne Kainuussa oli vielä varsin rauhallinen, eikä koronapoissaoloja ollut kovinkaan paljoa, mikä voi näkyä suurena kontrastina verrattuna kuluvan vuoden lukuihin. Kuitenkin usean vuoden kehitystä katsottuna selkeää laskua henkilöstön poissaoloissa on havaittavissa.

Uusi palkkausjärjestelmä otettiin käyttöön vuoden 2021 osalta koskien nimenomaan tehtävien vaativuuden arviointia ja tehtäväkohtaisia palkkoja. Tähän kommenttina voidaan todeta, että vuoden 2022 aikana valmistuvat henkilökohtaisten lisien periaatteet ja kertapalkkion periaatteet ovat myöskin osa palkkausjärjestelmän kokonaisuutta.

Elinvoimapalvelut

Yrityspalveluissa korona-aika on aiheuttanut useiden yrittäjätilaisuuksien perumisen. Yritysvierailuja on tehty kulloisenkin epidemia- ja rajoitustilanteen puitteissa. Tilaisuuksien ja yritysvierailujen määrää on tavoitteena nostaa koronarajoitusten hellittäessä.

Digitaalisessa markkinoinnissa verkkosivustokampanjoita on tehty 10. Aihepiireinä ovat olleet eri sesonkien matkailusisällöt sekä muuttajamarkkinointisisällöt tulomuuton vahvistamiseksi. Saavutettu näkyvyys on ollut 15 100 000 katselukertaa ja 74 500 sivustovierailua. Lisäksi digitaalista markkinointia on toteutettu some-kanavissa ja radiossa. Hossan markkinointia yrityksille on jatkettu. Yksi uusi yritys on aloittanut toimintansa Hossassa.

Työllisyydenhoidon kuntakokeilua on jatkettu täyttäen kunnalle siirtyneet lakisääteiset velvoitteet.

Sivistyspalvelut

Pandemia vaikutti sivistyslautakunnan toteumaan, joka ei vuoden 2021 osalta ole verrannollinen normaaliin vuoteen. Pandemian aiheuttamien opiskelu- ja oppimisvajeiden kompensoimiseksi saatujen erityisavustuksien käyttöä on jatkettu. Sivistyspalveluiden hanke- ja projektitoiminta on tarkastuslautakunnan mukaan ollut onnistunutta ja aktiivista hanketoimintaa jatketaan. Sivistyslautakunnan talousarviomenot ylittyivät vuonna 2021 n. 3,5%, jonka perusteet esitettiin tilinpäätöksen käsittelyn yhteydessä. Sivistystoimen johtoryhmä seuraa talouden toteutumaa kuukausittain.

Tarkastuslautakunnan huomio sivistyspalveluiden sijaistilanteesta mm. varhaiskasvatuspalveluissa on edelleen arjessa näkyvä ilmiö ja se on näkynyt vuoden 2021 aikana. Kaikkiin asiantuntijatehtäviin ei ole alueella helppoa saada päteviä sijaisia tarvittaessa. Palveluiden järjestäjän velvoitteista on kuitenkin pystytty huolehtimaan hyvin ja esimerkiksi varhaiskasvatuksen henkilöstömitoituksia koskevassa valvojan viranomaisen tarkastuksessa ei huomautuksen aiheita ollut. Varhaiskasvatuspalveluiden käyttäjämäärä on ollut korkea.

Uuden koulurakennuksen rakennusprosessi eteni vuoden 2021 aikana suunnitellusti. Rakennus otetaan käyttöön 8/2022. Projektissa edetään hankesuunnitelman mukaisesti aina vuoteen 2025 saakka, jolloin lukiokoulutus siirtyy uuteen koulurakennukseen.

Tarkastuslautakunta lausui arviointikertomuksessaan kiitokset vapaan sivistystyön osalta Kianta-opistolle. Pandemia on haastanut toimintaa vahvasti kokoontumisrajoitusten myötä. Yhteistyö Hyrynsalmen kunnan kanssa jatkuu.

Kirjasto-, nuoriso-, liikunta- ja kulttuuripalveluiden osalta tarkastuslautakunta toteaa pandemian näkyneen vahvasti mm. tapahtumien järjestämisen haasteina. Tulopuoli on osittain tästä johtuen jäänyt alle tavoitteen. Tilanteen oletetaan normalisoituvan, kun pandemiatilanne jälleen mahdollistaa tapahtumien järjestämisen vapaasti.

Tekniset palvelut

Teknisen lautakunnan toimintakate oli tilinpäätöksessä -901 350 €. Talousarviossa toimintakate oli -1 252 867 €. Teknisen lautakunnan tulot ylittyivät talousarvioon verrattuna +1 084 187 € ja kulut ylittyivät -868 664 €. Kokonaisuutena tilinpäätös toteutui oletettua paremmin.

Vuoden 2021 aikana on henkilöresursseissa maankäytön suunnittelussa ollut vajausta mm. vanhempainvapaiden vuoksi. Kaavoituksessa pääpaino oli keskeneräisten kaavahankkeiden loppuun viennissä ja uusia kaavahankkeita ei resurssien puitteissa voitu käynnistää.

Yksityisteiden kunnossapitoon ja avustustoimintaan varatut määrärahat ylittyivät n. 142 400 €. Tiekkunnat ovat pääsääntöisesti tällä hetkellä järjestyneitä, mutta vuoden aikana on vielä resurssien puitteissa avustettu tiekkuntia käytännön asioiden järjestelyssä. Kunnossapidon osalta on toimitettu edellisten vuosien tapaan. Uusia teitä ei ole otettu mukaan talvihoitourakkaan, mutta niille teille on voitu myöntää avusta talvikunnossapitoon. Vuonna 2021 otettiin käyttöön kesäkunnossapidon avustuksen hakeminen "Sorastukset ja pienet korjaustyöt". Hakemuksia saapui kaikkiaan 99 kpl. Uusia kohteita julkisen haun pohjalta tuli mukaan 51 kpl. Edellä mainittujen teiden sorastuksia ei ollut kunnan toimista tehty ainakaan vuonna 2009 käyttöön otetun taulukoinnin perusteella.

Tilapalvelujen osalta on pyritty toimintaa suunnittelemaan rakennuskannan selvitystyön pohjalta. On hyvin valitettavaa, että maaliskuussa 2020 romahti Tulikiven varasto ja saman vuoden heinäkuussa paloi 1/3 Kemetin teollisuustiloista. Molempien kohteiden uudelleen rakentaminen on ollut ns. ylimääräinen tehtävä, johon ei ole ollut käytettävissä ylimääräisiä henkilöresursseja. Avoin kysymys on vielä, maksetaanko kunnalle korvauksia Tulikiven varaston romahtamiseen liittyen. Asia on käräjäoikeuden käsittelyssä tämän vuoden loppupuolella. Tulikiven varaston käyttöönotto oli toukokuussa 2021. Kemetin osalta vakuutuskorvaus korvaa merkittävän osuuden uudesta rakennuksesta, mutta ulkopuolisten kustannusten määrä tarkentuu myöhemmin.

KAMORE-hankkeen läpivienti, ohjausryhmätoiminta, maksatukset ja toimenpiteiden organisointi ja toteutus on tehty teknisten palvelujen toimesta.

Oheismateriaali

Tarkastuslautakunnan arviointikertomus vuodelta 2021.

Kunnanjohtajan esitys

Kunnanhallitus hyväksyy yllä olevan esityksen kunnanhallituksen lausunnoksi arviointikertomuksesta.

Päätös

Esitys hyväksyttiin.

Tiedoksi

tarkastuslautakunta, valtuusto

Liite

Tarkastuslautakunnan arviointikertomus vuodelta 2021.

Päätös

Valtuusto merkitsee kunnanhallituksen lausunnon
arviointikertomuksesta tiedoksi.
